

УДК 636.32/.38.082.
21:681.3.016
© 2010

МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ ПЛЕМІННИХ КНИГ У ВІВЧАРСТВІ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

О.І. Горлов,
кандидат сільсько-
господарських наук

К.А. Івіна

О.П. Чічаєва

І.О. Мокєєв

Т.Г. Герасименко

*Інститут
тваринництва степових
районів імені М.Ф. Іванова
«Асканія-Нова» —
Національний науковий
селекційно-генетичний
центр з вівчарства УААН*

Підвищення ефективності селекції у вівчарстві забезпечується вдосконаленням племінних і продуктивних якостей тварин, подальшим розвитком і консолідацією економічно важливих селекційних ознак, створенням нових, удосконаленням існуючих високопродуктивних ліній, забезпеченням племрепродукторів і товарних стад відселекціонованим племінним матеріалом з високим потенціалом. Для досягнення цієї мети селекціонерам необхідно мати в своєму розпорядженні відомості про кращих племінних тварин, що відповідають стандарту породи та записані в племінні книги [1]. Племінні книги повинні періодично поповнюватися, проте, це є дуже трудомісткою роботою [3]. В останні роки більшість відомостей про племінних тварин зберігаються в базах даних у середовищі Microsoft Visual FoxPro, Paradox, Microsoft Access, Microsoft Excel та ін. Виникає природне питання про максимально зручне перенесення цих даних у племінні книги з найменшими витратами праці і часу.

У лабораторії популяційної генетики Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» — Націо-

Наведено методику підготовки племінних книг, застосування якої дає змогу полегшити і значно прискорити процес їхнього створення і зменшити обсяг рутинної роботи, використовуючи готові або новостворені бази даних.

нального наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства УААН розроблено методику підготовки до видання племінних книг засобами СУБД Microsoft Visual FoxPro (VFP) і Microsoft Word, яка дає змогу швидко і ефективно заповнювати відомості про племінних тварин у середовищі Microsoft Word, використовуючи існуючі бази даних. Якщо баз даних немає, то створювати їх у середовищі Visual FoxPro не дуже складно, оскільки ця СУБД має велику кількість «майстрів», що «допомагають» в інтерактивному візуальному режимі виконувати потрібне завдання (наприклад, створювати структуру таблиці бази даних) на екрані монітора в реальному масштабі часу [2, 4].

Для створення таблиці БД у середовищі Visual FoxPro необхідно у головному меню VFP натиснути кнопки «Файл», «Створити». Відкривається вікно діалогу «Створити файл» і пропонується створити таблицю за допомогою «майстра» або самостійно. Проте найширші можливості щодо створення таблиці СУБД надає конструктор таблиць. Вікно конструктора таблиць містить 3 вкладки: «Поле», «Індекс», «Таблиці». Кожне поле таблиці (атрибут або стовпчик) має найменування, тип і ширину.

Вкладка «Поле» є активною при відкритті вікна діалогу і визначає найменування полів таблиці, яке вибирається довільно, але так, щоб відобразити характер інформації, яка зберігатиметься в цьому полі. Його тип визначається типом даних, що зберігаються в цьому полі (символьні, числові та ін.). Вкладка вікна «Індекс» — для визначен-

ня індексів таблиці, а «Таблиці» — дає змогу визначити для таблиці умови достовірності даних, що вводяться або видаляються при використанні зв'язаних таблиць.

Створена таблиця, наприклад GPK.dbf, містить потрібну кількість полів, відповідну показникам племінної книги. Після збереження структури таблиця все ще порожня, і потрібно ввести дані у таблицю за допомогою стандартних команд (рис. 1).

Після того як таблицю *.dbf заповнено необхідною інформацією, стає можливим перенесення вмісту полів запису цієї таблиці в документ Microsoft Word (у термінології Microsoft Office — злиття). При роботі з «майстром злиття» потрібно послідовно виконати такі дії:

включити Microsoft Word і створити новий документ — форму-шаблон запису в племінній книзі про одну тварину. У місцях запису інформації про тварин залишити пропуски відповідної довжини (рис. 2);

у меню «Сервіс», вкладці «Злиття» вибрати пункт «Створити» і в меню, що з'явилося, натиснути «Каталог»;

Field Name	Value / Type
Inv	292
Data	21.01.92
Lj	0519
Inot	0519
Gmv_o	2
Vm_o	120
Nm_o	15.1
Tipo	4
Guso	5
D1lo	11.0
Tonlo	23
Zavoco	5
Klo	5

Рис. 1. Введення даних у таблицю

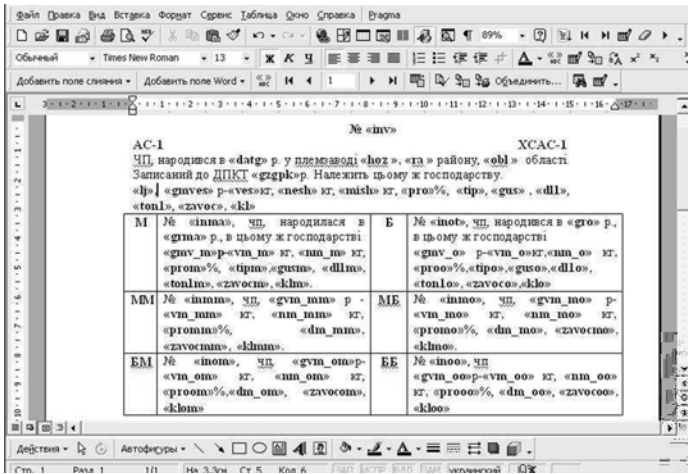

Рис. 2. Форма-шаблон племінної книги з полями злиття

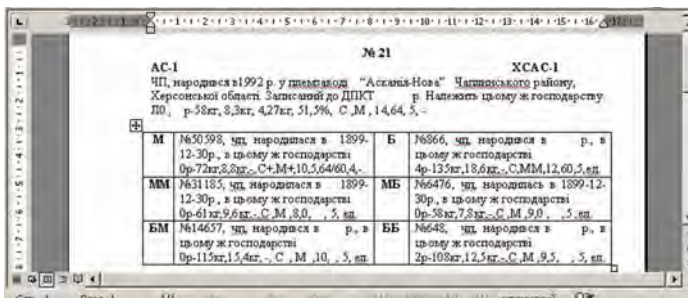

Рис. 3. Фрагмент сторінки племінної книги в режимі «Поля/дані»

у вікні, що відкрилося, з повідомленням «використовувати вікно активного документа або вікно нового документа» натиснути «Активне вікно»;

відкриється вікно «Злиття». Вибрати пункт «Отримати дані», а потім «Відкрити джерело даних». У вікні, що відкрилося, вибрати тип файла *.dbf та від-

крити файл і у вкладці «Перетворення даних» натиснути «ОК». У вкладці, що відкрилася, натиснути «Правка основного документа». Відкриється документ Word, а в нижньому рядку головного меню додадуться кнопки «Додати поле злиття», «Об'єднати» та ін.;

у необхідне місце заготовле-

ного шаблону документа (див. рис. 2) поставити курсор і натиснути кнопку «Додати поле злиття». У вкладці, що випала, з'явиться список полів таблиці бази даних. Після натискання кнопки миші по імені потрібного поля воно з'явиться в лапках у позиції документа, яка показана раніше курсором, наприклад, «Inv» — № тварини, «Data» — дата народження, «Lj» — лінія і т.д. Таким чином переносяться всі необхідні поля.

Після того як всі необхідні поля вставлені в документ, кнопкою «Поля/дані» можна проглянути фактичні значення полів документа, які відповідають поточному запису БД (рис. 3).

Використовуючи кнопки переміщення по записах, можна проглядати створений документ для кожного запису таблиці. Вносити виправлення можна як в початковий документ (при відображенні полів), так і в результат злиття (при відображенні даних). Аналогічну послідовність дій можна використати і для інших вищезазначених типів баз даних.

Для генерації нових документів (результатів злиття) використовують кнопку «Об'єднати». Кнопка відкриває вікно «Злиття», у якому вказують потрібний діапазон номерів записів даних, і натискають «Об'єднати»; при цьому отримують підсумковий документ Microsoft Word, який містить вказаний діапазон записів БД у формі сторінок племінної книги, які готові до видання.

Висновки

Запропонований метод дає змогу зменшити обсяг рутинної роботи, полегшити і значно прискорити процес створення племінних

книг, використовуючи готові або знов створені бази даних засобами СУБД Microsoft Visual FoxPro і Microsoft Word.

Бібліографія

1. Інструкція з бонітування овець. Інструкція з ведення племінного обліку у вівчарстві та козівництві. — К., 2003. — 154 с.
2. Мусина Т.В. Visual Foxpro 8.0 — К.: НТИ, 2004. — 464 с.

3. Положение о Государственных книгах племенных животных крупного рогатого скота, свиней, овец и лошадей. — М.: Колос, 1976.
4. Тихонов А.Ф., Тихонова Л.И. Visual Foxpro 5.0. — М.: Восточная Книжная Компания, 1997. — 462 с.